

miina. Agga et suremat julgust olleks alla miina, siis wõtta ädikaga täidetud merre; kāsna suhhu, ehk seo ädikaga kašetud rätikko ümber su ja ninna.

IV. Kuida neid aidata, kes ärra podud ehk ärra kågistetud.

1) Peab warsti, kui nähakse, kōidikko kaela ümbert ärra woetama, agga hoollaste et inuis menne mahha ei kuffo.

2) Wi tedda tule kätte, te temmale aaset nenda et pea kõrgemal on ja wõtta rided temma ümbert ärra.

3) Wirtsuta külma wet silmi, pähhe ja rin: dade peäle; ehk panne lund ehk karki murtud jeäd pähhe ja seo ümber kaela rätikko, mis on külma wette ja ädikase kašetud.

4) Hõeru sasso kohhad ädikaga ehk salmiaki piritussega, ja hoia sedda temma ninna alla.

5) Puhhu hinge temma suhhu.

6) Wõtta wet ja ädikat ja aja sedda temma pärra solest siisse.

7) Hõeru keif temma ihho, agga isseärranis rinnad, selja, kae labba ja jalla talla willase rie ja harjadega.

8) Kui haige põrab elluse ja woib nelada, siis walla lusika hawal soja wet ehk tewet ja ädikat temma suhhu.

V. Kuida neid aidata kes pitkneft lödud ehk kõrwetatud.

1) Kes hõnes pitkneft lödud, tedda wi tule kätte, wõtta temma rided seljast ärra ja heida tedda seljeli mahha, nenda et pea kõrgemal on.

2) Wõtta mulda ehk pu lehta ja katta sega keif temma ihho, et üksnes silmad ja pea kat: matta jäwad.

3) Kasta pead külma we ja ädikaga, puhhu hinge temma suhhu, hõeru sasso kohhad salmiaki piritussega, pea sedda ninna alla, ja kuttista ninna sullega.

4) Kui hakkab hinge tõmbama, siis anna haigele tewet ja wina.

Maenitsus. Märrištamiisse aial panne keif aknad, ukseid ja korstna rõwid kinni; agga wäljalt ehk te peält ärra kippu mitte pu alla, waid enneminne heida wihma kätte mahha.

VI. Kuida neid aidata, kes kuffumisest ehk hobi labbi uimaseks sanud.

1) Kasta temma pead külma wega.

2) Wirtsuta wet ädikaga segatud temma silmi.

3) Kus ihho hädda sanud, sedda liikme ehk paika pesse soja we, ädika ja winaga.